Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. M. Fondos-Fraţman)

Dosarul nr. 2ri-321/25 (2-24116031-02-2ri-15072025)

D E C I Z I E

17 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru

Având în componenţa sa:

Preşedintele completului, Sîrbu Victoria

judecătorul Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Judecătorii

examinând în ordine de recurs, cererea de recurs declarată de administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2025, adoptată în cauza la contestaţia depusă de Dutca Gheorghe împotriva neadmiterii creanțelor în tabelul definitiv al creanțelor, în cadrul procedurii de insolvabilitate intentată față de SRL „Hollman Construct”,

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central se află spre examinare cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „Hollman Construct”.

La 5 februarie 2025, Dutca Gheorghe a depus contestație împotriva creanțelor neadmise de către administratorul insolvabilității, în tabelul definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Hollman Construct” în proces de insolvabilitate.

În motivarea contestației, s-a invocat că având în vedere că Dutca Gheorghe deține creanțe față de debitorul insolvabil, la 16.12.2024 a depus cerere de înaintare a creanțelor, prin care a solicitat introducerea și validarea creanței garantate în cuantum de 636.848 lei și a creanței chirografare de rangul VI în sumă de 567.367,88 lei.

Astfel, potrivit tabelului definitiv al creanțelor SRL „Hollman Construct”, administratorul insolvabilității nu a admis creanțele înaintate de Dutca Gheorghe.

Consideră că, administratorul neîntemeiat nu a admis creanțele spre a fi validate, respectiv, solicită admiterea contestației cu validarea creanței chirografare de rangul VI în sumă de 567.367,88 lei.

Totodată s-a solicitat și admiterea creanțelor cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa şi de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta şi a

retrage candidatura administratorului insolvabilităţii în cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL «Hollman Construct” în proces de insolvabilitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 februarie 2025 s-a respins pretenția cu privire la admiterea creanțelor cu statut provizoriu la masa credală, cu dreptul de a participa şi de a vota la adunarea creditorilor, de a înainta şi a retrage candidatura administratorului insolvabilităţii în cauza de insolvabilitate intentată în privința SRL „Hollman Construct” în proces de insolvabilitate.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2025, s-a admis în parte contestația depusă de Dutca Gheorghe prin intermediul avocatului Vlad Corneliu.

S-a validat creanța lui Dutca Gheorghe în cuantum de 222.256,46 lei ca creanță chirografară de rangul VI împotriva patrimoniului SRL „Hollman Construct” în proces de insolvabilitate.

În rest contestația depusă de către Dutca Gheorghe prin intermediul avocatului Vlad Corneliu, s-a respins ca neîntemeiată.

S-a obligat administratorul insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului.

Solicitarea recurentului:

La 4 iulie 2025 administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian, a depus cerere de recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2025, solicitând admiterea recursului, casarea încheieri instanţei de fond, cu respingerea contestației depuse de către Dutca Gheorghe.

La 15 iulie 2025 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei.

Argumentele părților:

În motivarea cererii de recurs a invocat recurentul că potrivit încheierii recurate, „se justifică pe deplin asupra validării creanţei în cuantum de 222.256,45 iei cu titlu de dobânzi de întârziere la rangul VI, sumă ce rezultă din calculul realizat de instanţa de insolvabilitate. Consideră recurentul că, soluţia instanţei de judecată este una pripită, dispunînd validarea parţială a sancţiunilor pecuniare contrar circumstanţelor cauzei.

Relevă recurentul că, în privinţa sancţiunilor pecuniare solicitate spre validare, au fost admise doar acele sancţiuni care au fost constatate prin acte judecătoreşti irevocabile, restul fiind incluse cu zero. La acest capitol, administratorul a luat în calcul faptul că debitorul insolvabil a mai fost anterior supus la două procese de insolvabilitate, primul în perioada 20 august 2020 – 09 decembrie 2021 şi al doilea în perioada 24 iunie 2022 – 12 martie 2024.

Declară că, pentru aceste perioade, creditorilor li s-a interzis calcularea cărorva sancţiuni pecuniare aferente creanţelor faţă de debitor. Mai mult, anterior şi în paralel cu măsurile restrictive impuse în aceste două procese anterioare de insolvabilitate, asupra debitorului au fost aplicate în mod separat şi alte măsuri similare.

Consideră că, neexecutarea obligaţiilor la timp de către debitor a fost generată de imposibilitatea efectivă a debitorului de a le executa şi nu din rea credinţă. Anume neexecutarea la timp a obligaţiilor a şi generat calcularea sancţiunilor pecuniare solicitate spre validare, referindu-se recurentul la art. 903, 904 Cod civil.

Indică că, este cert faptul că procesele anterioare de insolvabilitate au fost evenimente în afara controlului debitorului, fiind iniţiate de creditori, iar efectele negative ale acestora, inclusiv calcularea sancţiunilor pecuniare, nu pot fi nicidecum puse în sarcina şi responsabilitatea debitorului. Totodată, avînd în vedere că dobînda s-a calculat pe perioada anilor 2019-2024, adică 5 ani de zile, relevă asupra prevederilor art. 391 alin. (1), 394, 495 alim. (1) Codul civil,

Menționează că, raportând prevederile legale citate la circumstanţele de fapt, deduce existenţa unui litigiu de drept cu privire la creanţa vizată în contestaţie, care urmează a fi confirmată de instanţa de drept comun într-un proces aparte. Or, solicitarea în modul în care a fost formulată de creditorul contestatar este prescrisă, cel puţin în primii 2 ani din cei 5 ani pentru care a fost calculată dobînda. Din interpretarea sistematică a normelor de drept ce reglementează dreptul la încasarea dobânzii legale de întârziere în coroborare cu prevederile legislaţiei civile cu privire la prescripţia extinctivă se deduce că, dreptul la acţiune de încasare a dobânzii de întârziere se supune termenului general de prescripţie de 3 ani.

Afirmă că, soluţionarea litigiului de drept care condiţionează confirmarea soldului creanţei nu este de competenţa instanţei de insolvabilitate şi poate face obiectul unei acţiuni contencioase (în ordine generală) în faţa instanţei de drept comun. Or, anume acea instanţă este îndreptăţită să constate momentul începerii scurgerii termenului (scadenţa creanţei principale), întinderea acestui termen şi să verifice corectitudinea calculelor pentru a confirma sau infirma creanţa.

Din aceste considerente, administratorul a admis cu zero sancţiunile pecuniare solicitate spre validare. Având în vedere cele enunţate, consideră că chiar dacă debitorul nu cade sub incidenţa art. 904 Cod Civil, creanţa de rangul VI solicitată spre validare este una prescrisă, incertă şi urmează a fi respinsă, cu constatarea unui litigiu de drept.

Pe motivele menționate, solicită administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian admiterea cererii de recurs.

La 6 octombrie 2025 intimatul Dutca Gheorghe a depus referință asupra cererii de recurs declarat de administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian, solicitând respingerea acesteia.

Verificarea termenului de declarare a recursului:

În conformitate cu prevederile art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

La caz, Colegiul Civil a constatat că încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2025 a fost atacată de recurentul administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian la 4 iulie 2025.

Astfel, raportând la normele legale precitate la circumstanțele speței, Colegiul Civil consideră că recursul înaintat de administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian, este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, Colegiul consideră că recursul urmează a fi admis, cu casarea încheierii instanţei de fond şi restituirea cauzei spre rejudecare, reieşind din considerentele ce succed.

În conformitate cu art. 1 alin. (4) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se desfăşoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă şi cu cele ale prezentei legi.

Conform art. 424 alin.(1) CPC curţile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condiţiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanţa a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fară examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

Astfel, în conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) CPC instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

Actele cauzei atestă că, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 8 noiembrie 2024, a fost constatată insolvabilitatea debitorului SRL „Hollman Construct” şi s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Hollman Construct”, IDNO: 1012600040990, cu sediul: mun. Chișinău str. București, nr. 71, cu obligarea debitorului să prezinte un plan al procedurii de restructurare.

În funcție de administrator al insolvabilității a fost desemnat administratorul autorizat Ciobanu Lilian, deținătorul autorizație nr. 86 din 14 ianuarie 2015, eliberată de Ministerul Justiției al Republicii Moldova. S-a obligat administratorul insolvabilităţii:

a) să notifice creditorii debitorului despre înregistrarea cererilor de validare a creanţelor în vederea întocmirii tabelului definitiv a creanţelor, precum şi să facă un apel special în adresa creditorilor garantaţi cu propunerea de a preciza neîntârziat bunurile asupra cărora deţin un drept preferenţial, pînă la data de 23 decembrie 2024;

b) să verifice, să întocmească şi să prezinte instanţei de insolvabilitate, tabelul definitiv al creanţelor şi un raport amănunţit asupra cauzelor şi împrejurărilor care au condus la insolvabilitate, cu menţionarea persoanelor cărora le-ar fi imputabile şi premisele angajării răspunderii acestora în condiţiile legii, pînă la data de 16 ianuarie 2025. Ședința de validare a creanțelor a fost stabilită pentru data de 13 februarie 2025, orele 14:30.

La 16 decembrie 2024, Dutca Gheorghe a depus cerere de înaintare a creanțelor, prin care solicită: validarea creanței garantate în sumă de 636.848 lei și a

creanțelor chirografare în cuantum de 567.367,88 lei cu titlu de dobînzi de întîrzîiere calculate pe perioada din 01.03.2019 pînă la 08.11.2024.

Potrivit tabelului definitiv al creanțelor împotriva patrimoniului debitorului, administratorul insolvabilității parțial a admis creanțele înaintate de către Dutca Gheorghe spre a fi validate, și anume creanța garantată a fost admisă, iar la rangul VI au fost incluse cu „0”.

La 5 februarie 2025, Dutca Gheorghe prin intermediul avocatului Vlad Corneliu a depus contestație împotriva creanțelor neadmise spre a fi validate, prin care a solicitat admiterea creanței chirografare de rangul VI în sumă de 567.367,88 lei.

Potrivit pct. 1.1 din contractul nr. 30/10-MS din 30.10.2015, executorul, SRL „Hollman Construct” se obligă să construiască și să transmită în proprietate, iar investitorul, Dutca Gheorghe se obligă să primească și să achite imobilul, în ordinea și în condițiile prevăzute în contract.

Potrivit pct. 1.2 același contract, prin „imobil” se subînțelege: apartamentul nr. 98 cu numărul cadastral *****, suprafața de 79,7 m.p., situat la et. 3, scara II, în blocul locativ din *****.

Conform pct. 3.1 al contractului, pentru dobândirea drepturilor asupra imobilului investitorul se obligă să achite prețul de 636.848 lei.

Potrivit pct.2.2 din contract, executorul are dreptul „*de a prelungi termenul de executare a lucrărilor de construcție revăzut la pct.7.1 al prezentului contract în cazul în care au apărut circumstanțe independente de voința sa, care-l împiedică să-și onoreze obligațiile sale pe un termen nu mai mare de 3 luni, fapt despre care va informa în scris*”.

Totodată, potrivit pct. 7.1 din contract, executorul se obligă să efectueze lucrările de construcție a imobilului prevăzut la pct. 1.2 al prezentului contract conform condițiilor prevăzute la anexa 2 prezentului contract până la 30 decembrie 2017.

Concomitent, potrivit pct. 7.2 din contract, în termen de 5 zile lucrătoare din momentul aprobării actului de dare în exploatare a imobilului executorul este obligat să înștiințeze despre aceasta investitorul și nu mai târziu de 30 zile lucrătoare din momentul înștiințării – să transmită imobilul investitorului, conform actului de primire – predare (Anexa 3), cu condiția ca investitorul și-a onorat în totalitate obligațiile de achitare a imobilului, prevăzute în pct. 3.3 al prezentului contract.

Potrivit pct. 9.2 din contractul nr. 30/10-MS din 30.10.2015, acțiunea prezentului contract încetează după transmiterea de către executor către investitor a imobilului conform actului de primire-predare sau în momentul rezilierii acestuia.

Fiind investită cu examinarea contestaţiilor, instanţa de insolvabilitate a validat creanța înaintată de Dutca Gheorghe în cuantum de 222.256,46 lei ca creanţă chirografară de rangul VI împotriva patrimoniului debitorului SRL „Hollman Construct” în proces de insolvabilitate și a obligat administratorul insolvabilității să rectifice tabelul definitiv al creanțelor debitorului.

Prin cererea de recurs administratorul insolvabilității, Ciobanu Lilian şi-a manifestat dezacordul cu admiterea contestaţiilor, insistând asupra faptului că dobânda de întârziere a fost corect respinsă cu valoarea zero, iar validarea acesteia ca creanță de rangul VI este rezultatul unei interpretări eronate a legii și a probelor.

În conformitate cu art. 141 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, la cererea de admitere a creanţelor se anexează documentele justificative din care izvorăsc creanţele

Iar conform art. 140 alin. (3) din Legea insolvabilităţii, „...creanţele neconfirmate prin cererea de admitere a creanţei nu se includ în tabelul definitiv al creanţelor şi nu se satisfac conform procedurii stabilite de prezenta lege.

Conform art. 142 alin. (1) din Legea insolvabilităţii creanţele se supun procedurii de verificare, prevăzută de prezenta lege, de către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilităţii, sau de lichidator, cu excepţia creanţelor constatate prin titluri executorii.

În conformitate cu art. 143 alin. (3), (5) și (6) din Legea insolvabilităţii, (3) Tabelul preliminar al creanţelor se va prezenta instanţei de insolvabilitate şi se va comunica de îndată debitorului şi creditorilor ale căror creanţe sau drepturi de preferinţă au fost trecute parţial în tabelul preliminar sau respinse, precizînd, totodată, şi motivele.

(5) La expirarea termenului de verificare, administratorul/lichidatorul depune imediat tabelul definitiv în instanţa de judecată care examinează cazul de insolvabilitate a debitorului. Creditorii şi debitorul au acces la tabelul creanţelor şi pot face contestaţii faţă de creanţele admise de administrator/lichidator în tabel, precum şi asupra celor înlăturate”.

(6) O creanţă acceptată şi inclusă de administratorul insolvabilităţii/ lichidator în tabelul definitiv al creanțelor se consideră validată dacă, cu cel puţin 3 zile lucrătoare înainte de şedinţa de validare, nu a fost contestată de debitor sau de un creditor ori dacă contestaţia ridicată a fost înlăturată. Contestaţia debitorului nu se opune validării creanţei.

Prevederile art. 144 alin. (1) şi (2) din Legea insolvabilităţii stipulează că, (1) Debitorul şi creditorii pot să formuleze contestaţii cu privire la creanţele şi la drepturile de preferinţă neadmise sau trecute integral sau parţial de administratorul insolvabilităţii/lichidator în tabelul definitiv.

(2) Contestațiile se depun la instanța de insolvabilitate în termenul prevăzut la art. 143 alin. (6). Contestațiile înaintate după acest termen se declară tardive și se restituie fără a fi examinate.

Alin. 9 al aceleaşi norme indică că, instanţa de insolvabilitate soluţionează contestaţia prin încheiere care poate fi contestată cu recurs. Încheierea irevocabilă prin care contestaţia este admisă sau respinsă cu validarea creanţei este executorie pentru administratorul insolvabilităţii/lichidator şi pentru toţi creditorii. Încheierea constituie temei pentru rectificarea tabelului definitiv al creanţelor sau a tabelului definitiv

consolidat fără a se convoca şedinţă specială de validare.

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru, analizând situaţia de fapt din prezenta speţă în raport cu prevederile normelor de drept enunţate, ajunge la concluzia că soluţia instanţei de fond este eronată, din considerentele ce succed.

Colegiul civil reține că, pentru a putea fi validată în procedura de insolvabilitate, o creanță trebuie să întrunească cumulativ condițiile de certitudine, lichiditate și exigibilitate. Creanța este certă atunci când existența sa este ferm stabilită și nu face obiectul unui litigiu serios; este lichidă dacă suma datorată este determinată sau determinabilă printr-un calcul clar, fără a fi necesare evaluări suplimentare și este exigibilă dacă a ajuns la termenul de plată, creditorul având dreptul de a solicita executarea imediată. Lipsa oricăreia dintre aceste condiții împiedică înscrierea creanței în tabelul creditorilor.

Totodată, Colegiul subliniază că cererea de admitere a creanțelor este supusă aceluiași regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, fiind necesar ca aceasta să indice suma pretinsă, temeiul juridic al creanței și să fie însoțită de documente justificative din care creanța izvorăște.

Probațiunea creanței trebuie realizată prin acte primare care să demonstreze existența, întinderea și exigibilitatea dreptului pretins, precum contracte, facturi, chitanțe, ordine de plată, extrase de cont sau procese-verbale. Aceste documente confirmă caracterul real și exigibil al datoriei și permit verificarea valorii exacte, a termenelor de plată și a eventualelor penalități sau garanții, prevenind înscrierea unor datorii fictive, prescrise ori litigioase.

În cadrul examinării contestațiilor, părțile și administratorul insolvabilității au dreptul să administreze orice probe, potrivit Codului de procedură civilă. Existența unui litigiu de drept se constată atunci când creanța pretinsă nu este dovedită prin probele administrate, iar confirmarea acesteia ar presupune efectuarea unor demersuri procesuale suplimentare, incompatibile cu procedura de validare a creanțelor.

Examinând actele și lucrările dosarului, precum și motivele invocate în calea de atac, Colegiul civil reține că soluția pronunțată de instanța de fond în partea ce vizează creanța pretinsă de creditor în sumă de 567.367,88 lei cu titlu de dobândă de întârziere este afectată de deficiențe majore de analiză și motivare, care împiedică exercitarea unui control judiciar efectiv și complet.

Instanța de fond a reținut că, în temeiul art. 944 alin. (1) și art. 874 alin. (1) Cod civil, creditorul este, în principiu, îndreptățit la dobânda de întârziere în cazul neexecutării obligației de a da sau de a face, începând cu data imediat următoare scadenței, cu aplicarea reglementărilor în vigoare începând cu 1 martie 2019.

Totodată, instanța a apreciat că poziția administratorului insolvabilității de respingere integrală a dobânzilor de întârziere ar fi nejustificată.

Concomitent, instanța de fond a constatat că neexecutarea obligației debitorului este justificată pentru perioadele în care acesta a fost supus procedurilor de

insolvabilitate, în sensul art. 903 și art. 904 Cod civil, aceste perioade constituind impedimente aflate în afara controlului debitorului, pentru care întârzierea nu poate fi imputată. În consecință, instanța a exclus din calcul perioadele 20 august 2020 – 9 decembrie 2021 și 24 iunie 2022 – 12 martie 2024.

În schimb, poziția procesuală a debitorului, menținută constant atât în fața instanței de fond, cât și în calea de atac, nu a constat într-o recunoaștere, nici expresă și nici implicită, a dobânzii solicitate, ci s-a limitat la susținerea că aceasta: nu întrunește condițiile legale pentru validare în procedura de insolvabilitate; este lipsită de temei juridic; este afectată de prescripție; a fost corect inclusă în tabelul creanțelor cu valoarea zero.

Prin urmare, instanța de fond a soluționat contestația pe baza unei premise neasumate de părți și care nu a făcut obiectul unei dezbateri contradictorii reale, respectiv existența dreptului material la dobândă de întârziere. Or, o asemenea abordare este incompatibilă cu principiile contradictorialității și dreptului la apărare, în condițiile în care însăși nașterea creanței era contestată în mod esențial.

Într-o asemenea situație, instanța era obligată să cerceteze, cu prioritate și în mod exhaustiv, existența raportului obligațional principal și condițiile în care s-ar fi născut dreptul la dobânda de întârziere. Această cercetare presupunea analiza cumulativă a (i) scadenței obligației pretins neexecutate; (ii) caracterului exigibil al acesteia; (iii) momentului punerii în întârziere; (iv) imputabilității neexecutării; (v) conduitei fiecărei părți în executarea contractului, (vi) legii aplicabile în timp și efectelor asupra prescripției, precum și (vii) metodologiei de calcul.

Or, din considerentele încheierii atacate rezultă că instanța de fond nu a stabilit în mod concret momentul de la care debitorul ar fi intrat în întârziere imputabilă, limitându-se la a enunța, în abstract, regula curgerii dobânzii „*din ziua imediat următoare scadenței*”. Această omisiune este cu atât mai gravă cu cât obligația pretins neexecutată izvorăște dintr-un contract de investiții, care conține clauze distincte și condiționate privind predarea în folosință, transmiterea prin act de primire - predare, notificarea investitorului și executarea integrală a obligației de plată.

Colegiul reține, deasemenea, că din materialele cauzei nu rezultă existența unei notificări de punere în întârziere, a unei solicitări exprese de predare a bunului sau a unei reacții a debitorului la o asemenea solicitare. În lipsa acestor elemente, instanța nu putea concluziona că debitorul a fost pus în mod legal în neexecutare culpabilă.

Mai mult, clauza contractuală prevăzută la pct. 7.2 condiționează transmiterea imobilului de notificarea investitorului cu privire la aprobarea actului de dare în exploatare. Instanța nu stabilește dacă această notificare a avut loc, când anume și prin ce probă, menținând astfel o stare de incertitudine cu privire la nașterea și exigibilitatea obligației.

Colegiul constată că instanța de fond nu a analizat în mod corelativ obligațiile părților și efectele neexecutării, tratând dobânda de întârziere ca pe o consecință aproape automată.

Or, potrivit contractului, transmiterea imobilului este condiționată de executarea integrală a obligației de plată de către investitor, iar efectuarea lucrărilor de construcție nu este echivalentă cu transmiterea dreptului de proprietate așa cum este prevăzut la pct.7.1.

Această distincție este esențială, întrucât afectează atât scadența obligației, cât și imputabilitatea neexecutării. Neclarificarea naturii obligației pretins încălcate conduce la imposibilitatea stabilirii certe a momentului de la care ar putea curge dobânda de întârziere.

Instanța de fond a aplicat dispozițiile Codului civil în vigoare începând cu 1 martie 2019, fără a determina însă momentul de la care debitorul a fost pus în întârziere. Or, potrivit art. 7 Cod civil, stabilirea legii aplicabile și examinarea prescripției sunt indisolubil legate de momentul nașterii situației juridice.

În lipsa acestei determinări, instanța nu putea concluziona nici asupra normei materiale aplicabile, nici asupra caracterului prescris sau neprescris al pretenției, aspect care afectează legalitatea soluției pronunțate.

Față de divergența dintre motivarea instanței de fond și pozițiile procesuale ale părților, precum și față de lipsa unei analize complete a fondului raportului obligațional, Colegiul civil constată că nu este posibilă realizarea unui control judiciar complet în calea de atac.

Instanța de recurs nu poate suplini lipsurile de analiză ale primei instanțe fără a soluționa ea însăși fondul cauzei, ceea ce ar echivala cu lipsirea părților de un grad de jurisdicție.

În mod evident, soluționarea contestației creditorului privind neincluderea creanței în sumă de 567.367,88 lei cu titlu de dobândă de întârziere presupune reaudierea părților, administrarea probelor și clarificarea tuturor aspectelor de fapt și de drept menționate anterior, operațiuni care sunt de competența instanței de fond.

În aceste condiții, Colegiul civil apreciază că instanța de control judiciar nu poate lipsi părțile de un grad de jurisdicție în examinarea contestației privind neincluderea creanței cu titlu de dobândă de întârziere în tabelul definitiv al creanțelor, iar remedierea lacunelor de analiză și de motivare constatate poate fi realizată exclusiv prin rejudecarea cauzei de către instanța de fond, cu respectarea principiilor contradictorialității, dreptului la apărare și ale procesului echitabil.

Astfel, din considerentele menţionate şi având în vedere faptul că prima instanţă a examinat cauza cu încălcarea normelor de drept procedural, admițând erorile procedurale enunțate, care nu pot fi corectate de către instanţa de recurs, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral încheierea primei instanţe şi de a trimite cauza spre rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. b), 428 CPC, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

D E C I D E:

Se admite cererea de recurs declarată de administratorul insolvabilității SRL „Hollman Construct”, Ciobanu Lilian.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 26 iunie 2025, cu restituirea cauzei la rejudecare, în aceeaşi instanţă, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei